

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 739
van **ADELINE BLANCQUAERT**
datum: 16 juni 2020

aan **ZUHAL DEMIR**

VLAAMS MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

Coronacrisis - Uitvoering werkstraf

De coronacrisis heeft ervoor gezorgd dat verschillende sectoren in ons land onder druk kwamen te staan. In het domein Justitie zorgde de coronacrisis voor een toename aan enkelbanden, maar ook voor enkele problemen met betrekking tot de werkstraf. Als gevolg van de coronamaatregelen hebben verschillende werkplaatsen de uitvoering van werkstraffen moeten stopzetten. Om er toch voor te zorgen dat alle werkstraffen effectief plaatsvinden, kondigde de minister begin mei aan dat ze het federale niveau (de probatiecommissie) iets meer tijd vraagt voor de uitvoering van de werkstraf en dat er gezocht wordt naar nieuwe prestatieplaatsen.

1. Hoeveel personen hebben hun werkstraf moeten uitstellen omwille van de coronamaatregelen?
2. Worden alle opgelegde werkstraffen nog effectief uitgevoerd? Zo ja, om hoeveel werkstraffen gaat dit?
3. Ontstaat er door dergelijk uitstel een wachtlijst voor personen die een werkstraf moeten uitvoeren? Zo ja, hoeveel personen staan reeds op een wachtlijst?
4. De werkstraf kan enkel worden uitgevoerd bij openbare diensten van de staat, de gemeenten, de provincies, de gemeenschappen of de gewesten, vzw's of bij stichtingen met een sociaal, wetenschappelijk of cultureel oogmerk.
Zijn er ondertussen al nieuwe prestatieplaatsen gevonden? Zo ja, waar?
5. Voor zogenaamde 'coronaspuwers' wordt ook de werkstraf uitgesproken.
Hoeveel coronaspuwers hebben al effectief een werkstraf opgelegd gekregen? Ziet de minister een toename van het gebruik van de werkstraf?
6. Hoe evalueert de minister deze cijfers?

ANTWOORD

op vraag nr. 739 van 16 juni 2020

van **ADELINE BLANCQUAERT**

1-3+6. Gedurende de Corona-pandemie volgden ook de justitiehuizen de richtlijnen van de Nationale Veiligheidsraad die via het Vlaams Crisiscentrum werden doorvertaald naar specifieke richtlijnen voor de justitiehuizen. Binnen het kader van deze richtlijnen konden de justitiehuizen de algemene uitvoering van werkstraffen en andere straffen/maatregelen verderzetten. Echter, het aantal prestatieplaatsen waar een werkgestrafte de uitvoering van zijn straf, mits inachtneming van een aantal veiligheidsvoorschriften, mocht verderzetten, werd noodgedwongen sterk herleid waardoor de uitvoering van werkstraffen gedurende de maanden maart-juni minimaal was. Een exact cijfer kan ik daar niet voor geven, aangezien sommige prestatieplaatsen wel gewoon verder gingen, anderen volledig stopten, en anderen maar gedeeltelijk stopten. Ook nu zijn nog niet alle prestatieplaatsen opnieuw opgestart, denk maar aan de prestatieplaatsen binnen de woonzorgcentra. Dergelijke tijdelijke opschorting van de uitvoering is wettelijk ook niet voorzien waardoor het ook op dat vlak onmogelijk is om hierover cijfers bij te houden in het registratiesysteem van de justitiehuizen. Om hier toch een zicht op te krijgen deed ik een bevraging bij de verschillende justitiehuizen waaruit bleek dat slechts ongeveer 3% van de lopende werkstraffen in Vlaanderen nog verder kon worden uitgevoerd tijdens de lockdown. De justitieassistenten bleven de justitiabelen tijdens deze tijdelijke opschorting wel steeds verder opvolgen via telefoongesprekken of onlinecontacten.

Ook na de versoepeling van bepaalde Corona-maatregelen blijft de impact doorwegen omdat niet alle prestatieplaatsen onmiddellijk terug kunnen opstarten. Tegelijk bleef er effectief een instroom komen van werkstraffen. Zo werden in april 2020 slechts 95 dossiers afgesloten t.o.v. 480 nieuwe dossiers die binnenkwamen.

Daardoor zitten we met een groot aantal dossiers in wacht. De stijging in het aantal wachtende dossiers betekent uiteraard niet dat deze werkstraffen niet meer zullen uitgevoerd worden. Ik was wel bezorgd om de uitvoeringstermijnen gezien het strafwetboek voorziet dat de werkstraf moet worden uitgevoerd binnen twaalf maanden na de dag waarop de rechterlijke beslissing in kracht van gewijsde is gegaan. Maar de probatiecommissie kan deze termijn wel ambtshalve of op verzoek van de veroordeelde verlengen. Ik heb de voorzitters van de probatiecommissies dan ook, met respect voor ieders bevoegdheden, per brief gevraagd om maximaal gebruik te maken van de mogelijkheid om de termijn, indien nodig en aangewezen, te verlengen zodat alle werkstraffen ook naar behoren kunnen worden uitgevoerd. Het is immers belangrijk dat elk deel van een straf wordt uitgevoerd en dat er bij slachtoffers niet het gevoel ontstaat van straffeloosheid. Op basis van mijn brief is er een vergadering geweest tussen mijn kabinet en de probatievoorzitters, en werd effectief meegegeven dat de termijnen verlengd zouden worden.

4. De justitiehuizen kunnen gelukkig reeds jaren rekenen op een uitgebreid en gediversifieerd aanbod aan prestatieplaatsen. Momenteel loopt ook een afstemmingstraject om de knelpunten in kaart te brengen, het aanbod te

actualiseren en eventueel uit te breiden zodat alle werkstraffen kunnen uitgevoerd worden.

De post-Corona fase biedt immers ook enkele opportuniteiten voor de uitvoering van een werkstraf. Vele organisaties die wettelijk als prestatieplaats kunnen fungeren, zullen mogelijks een extra hulp kunnen gebruiken. En de werkgestraften kunnen op die manier ook een positieve en actieve bijdrage leveren aan die herstelfase. In die zin heb ik ook de nodige stappen gezet om het aanbod verder uit te breiden. Zo verkreeg ik reeds extra prestatieplaatsen via het Agentschap Natuur en Bos en de stad Antwerpen en zijn er nog gesprekken gepland met tal van andere steden en gemeenten. Ik wil dus zo snel mogelijk de bottleneck die gecreëerd werd door corona wegwerken. De situatie wordt verder opgevolgd en bijgestuurd waar nodig.

5. Voor uw vraag rond coronaspuwers verwijs ik u door naar de federale minister van Justitie.